

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA

Número 90

GENER

Any 1994



Fotografia de Pere Mascarell (1886 - 1973)

1 9 9 4

Gener

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Febrer

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

Març

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Abril

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Maig

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Juny

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Juliol

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Agost

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Setembre

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Octubre

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Novembre

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Desembre

DIA	DOM	DMC	DI	DIV	DS	DI
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Associació Cultural "FENT CARRERANY"

Sumari

Editorial i sumari	2
Exit de l'exposició del fons fotogràfic	
Pere Mascaró	3
Nadales Fosques 1993	4
Carta als Reis Màgics	6
Y... españoles todos!	7
Un Nadal de rabiosa estimera	7
Sa Xerradeta amb Guillem Mas	8
L'amo en Xesc de Son Cloquis, "Meritissimus"	11
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons	14
El temps. Temps passat	15
Un any a la serra peruana	16
Gabriel Jordà, Gran Donant de Sang	19
Carrerany Esportiu: Escacs	20
Carrerany Esportiu: Ciclisme	22
Feim Carrerany: Assemblea General	24

Fotografies:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Carbonell
Guillem Mas Negre
Club d'Escacs
Club Ciclista de Maria de la Salut
Diario de Mallorca
Última Hora

PORTADA:

Reproducció del calendari editat per l'associació, i que fa referència a l'edició del número 100.
La fotografia és de Pere Mascaró.

EDITORIAL

La fita del canvi d'any, que ens acosta un poc més al canvi de segle, ens serveix d'estímul per mirar el camí fet -com a persones, com a entitat, com a poble, el que hem viscut, el que ens conta la història- i el que ens queda per fer.

Aquest, imprevisible, és conseqüència del que hem fet. Un camí ple d'encerts i encara més ple d'errades. Cada ésser ha de ser responsable dels seus actes, errades o encerts. Sobretot si el protagonista és lliure i conscient del que fa.

El nostre poble té una història plena de submissions de les quals en patim les conseqüències. Una submissió que va camí de l'anihilament a causa de l'imperialisme espanyol. Prest, si seguim així, deixarem de ser qui som per parlar d'una altra manera, de ser diferents del que hem estat fins ara, amb uns altres costums i usos.

A Maria pareix que no hi ha perill. Pertany a la comarca des Pla de Mallorca. Un petit i poc poblat indret normal, dins una Mallorca anormal. Però basta que travesseu les seves inexistents fronteres i us trobareu amb una societat, amb unes estructures completament castellanques: ràdios i televisions majoritàriament castellanques, diaris castellanques que d'aquí just tenen el nom, escoles que ensenyen la seva llengua, ... que també travessen la frontera a l'enrevés.

Serà el proper any, el proper segle, temps d'esperança per al nostre poble? Ens deixaran ser lliures i ser nosaltres mateixos? Podríem demanar-ho a SSMM Els Reis Mags. Però crec que val més que ens posem mans a l'obra i comencem a treballar per tal que el poble mallorquí, juntament amb el català i el valencià, amb els quals compartim la nostra estimada llengua, arribem a ser un vertader POBLE.

Fent 100 Carrerany

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Jaume Mestre Llompart, Enric Pozo Mas, Club Ciclista de Maria de la Salut,
Jaume Santandreu Sureda, Pere Riera Estelrich

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
Petra.

Nº DEPOSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

ÈXIT DE L'EXPOSICIÓ DEL FONS FOTOGRÀFIC PERE MASCARÓ

A la fi, la ja vella il·lusió de la nostra Associació de mostrar el fons fotogràfic Pere Mascaró, Mestre Pere des Retrats, a Maria va esser una realitat, una realitat exitosa. Va estar oberta a Sa Capella Fonda i una gran quantitat de gent del nostre poble va poder gaudir de les fotografies penjades a les beneïdes parets de "Sa Capella Fonda" com homenatge a la figura de Pere Mascaró.

L'exposició va esser possible gràcies a l'ajut de la Direcció General de Cultura i Educació del Consell Insular de Mallorca.

Dies abans de la inauguració, diversos mitjans de comunicació, Antena 3, Última Hora, Diario de Mallorca, etc... es feren ressó d'aquesta activitat de "FENT CARRERANY". Com a reflex del que va esser l'exposició, la pàgina que Damià Quetglas va publicar a Diario de Mallorca és el millor exponent.

"Ahir vespre va esser inaugurada una exposició fotogràfica de Pere Mascaró a Sa Capella Fonda de Maria de la Salut, que estarà oberta fins al proper diumenge, 12 de desembre, baix els auspicis de l'Associació Cultural "FENT CARRERANY". L'interès de la més de trentena de fotografies exposades radica en els seus aspectes etnològics i la visió de la Mallorca pre-turística.

Pere Mascaró (1.888-1973) va aprendre l'ofici de la fotografia a l'Argentina, on va arribar com un emigrant més. A la dècada dels anys vint va tornar a l'illa, on es dedicà al retrat familiar, el paisatge i les "EFEMERIDES". Hi ha nombroses imatges del fotògraf de Maria reproduïdes en la premsa. Emperò, el gruix de la seva obra roman encara avui amagat en els àlbums i col·leccions particulars de veïns de la seva localitat i de la resta de l'illa, amagats en els seus caixons.

Mascaró és un dels últims fotògrafs ambulants que passeja el seu art i tècnica pels mercats i fires de l'illa. El gruix de la seva obra es troba recollida en la Biblioteca Gabriel Llabrés, depenent de l'Ajuntament de Ciutat, a la que els hereus d'aquest historiador binissalemer donà el llegat de l'investigador.

La novetat de l'exposició que es presenta ara a Maria,



el seu poble de naixement, es centra en l'obtenció d'algunes de les més de 30 imatges de gran qualitat, tant en paisatges, com en aspectes urbans de la localitat, que ha estat exposades, després de 2 anys llargs d'investigació, per part d'un grup d'entusiastes de l'obra d'aquest artista de l'objectiu.

La fotografia de Mascaró no destaca pel seu interès estètic, tant com per l'interès etnològic de l'obra. En distintes localitats de l'illa ha estat exposat el fons de la biblioteca Llabrés Quintana, per la seva relació directa amb el "retratista de Maria".

A la inauguració assistiren veïns de la localitat i aficionats a la fotografia. El marc singular d'una ala de l'església parroquial de la localitat acull la sala d'exposicions. En una primera mostra de l'obra de Mascaró, es va editar a tamany gros, una reproducció del constructor d'aquest marc singular que constitueix la Capella Fonda. La imatge presideix la sala des de llavors.

A més de les fotografies de grup, habituals en la producció del fotògraf, s'uneixen a aquesta exposició varis paisatges dels que va fotografiar. En una entrevista publicada en 1.970, Mascaró va confessar que el paisatge era una de les seves grans passions fotogràfiques. La Mallorca pre-turística, així com el primers lloc d'estiu i les celebracions locals, així com llocs de pelegrinatge, venent les seves imatges com a "souvenirs" del lloc. Mascaró és un dels personatges més singulars, populars i importants de la localitat".

Per acabar, agrair al Col·lectiu "Sa Capella Fonda" les seves atencions cap a "FENT CARRERANY" i a tots els que no varen poder gaudir de l'exposició, dir-los que fins després de Festes de Sant Antoni estarà penjada a Muro.

Jaume Mestre.



NADALES FOSQUES 1.993

I LA NIT

Al món es de nit, encara. Les fosques endoten la terra. L'únic llumeneret blau es destria cap a la Cova de Betlem. La nit és fosca, la nit. La nit raimoniana i nostra. La nit. Les nits. Les fosques. La nit de la cruel contradicció nostra entre el que pensam i el que feim; entre allò que sentim i allò que obram. La nit de la impotència davant tanta misèria, tantes injustícies, tantes enveges, tantes venudes als poders i als doblers... La nit de la vergonya de ser home, de ser cristià... i al mateix temps veure'm tan miserable, tan desvalgut, tan covard...

Però la llumeneta de la Cova mai no s'apaga. La utopia ens espera, encara. Tirem les vestidures velles a l'entrada i com Francesc d'Assis, el primer bellemista, fiquem-nos-hi despullats. Com el ratolí del forat, com la rata pinyada del sòtil... com la palla de la menjadora, com la brutoreta del bou i la mula.

II LA FAM

L'infanto plora de gana, però troba un pit de mare jove. I, amorosidament, s'adorm i s'encaïma.

Però, de cop i volta, esclata un bram infinit, com un tro profund i llarg que fa tremolar les roques. És el plany de la fam. És el clam ofegat dels infantons de Somàlia, de Bòsnia, de Burundi, del Perú... El clam dels ninons de tot el món. Morts de fam cada minut, ara mateix, als tombants del segle XX. Morts de fam, petits i grans, quan amb un sol missil hi hauria pa per tot un dia i per a tothom. Fam de la llunyania i fam surran ca nostra, aquí mateix. Fam als nostres carrers, a les nostres clavegueres humanes on hem condemnat a cadena perpetua els marginats, els tarats, els desgraciats, els desamparats... Mentrestant, la gran lliçó ens arriba de la gent de sota, del poble més humil i pobre. Del poble solidari. El pastors no es lamenten, ni es desesperen, ni fan grans discursos, ni saben que és la demagògia: porten el que tenen al sarró i comparteixen amb la mare, perquè puguin surar tots els infants del món, el seu trosset de formatge i el rosegó de pa crostaparat.

III LA XENOFÒBIA

Avui, l'any 1.993, el Fill de Déu no hauria trobat ni una sola païssa abandonada als afores de la vila perquè era palestí. Finals del segon mil·lenni. Per Déu i per la Història, només fa -com aquell qui diu- dos dies que al cel esclatava un càntic als homes de bona voluntat.

Altra volta la por, el pànic, recorr els camins del món. La sang dels homes esmola ganivets d'assassinats. La Terra, Mallorca, Europa, Africa, Orient, Occident... s'embruten amb paraules mortals: Xenofòbia, feixisme, racisme, fanatisme, integriste... I la raça i la cultura, i la religió i les singularitats



de les persones i dels pobles es converteixen en un insult. Un insult que pot acabar en mort, en genocidi: foraster!, negre!, moro!, gitano! xuetó, Maricó! ...

No diguis que no ets racista. Si penses que la teva religió, el teu color de pell, els teus costums, la teva nissaga... són els millors, acabaràs creient que són els únics. En el fons de l'orgull i de l'egoisme tots portam un fanàtic amagat.

Alcem un crit, un clam. Ajuntem-nos al cant dels àngels: Bona voluntat!, Solidaritat!, Solidaritat, germans, solidaritat!

IV LA SIDA

Els cans dels pastors lladren. Rera la Cova, s'escolta una corredissa. És Un leprós que fuig. Orat, angoixat. Tot sol.

Es com si Déu s'hagués fet home debades. Es com si el Verb, en lloc de carn, hagués pres cos de cartró.

Dos mil anys després segueix la maledicció dels empestats. La pesta d'avui es diu sida. I el seu botxi es diu moralisme. I el seu aliat es diu por. Paor. Pànic.

Només el seu nom és maleït. I no hi valen raonaments, ni explicacions, ni declaracions, ni drets humans... Són empestats. Venen de la fosca, de les nits prohibides dels sexes, de la droga, del pecat. És el càstig de Déu. S'ho tenen merescut.

Mentre els benpensats, els reprimits, els bons, els morals... ens emparam rera aquests raonaments de l'edat mitjana, milions de negres moren com a rates. Milers de mallorquins porten clavada a la seva carn jove la cruel sentència de mort. Moren a poc a poc, arraconats, clandestins, amagats, sovint abandonats, dins un abisme de silenci. De silencis.

Però, com sempre, els que ho paguen més car, més angoixosament desesperant, són els innocents, els infants, els que neixen estigmatitzats, els que estan marcats des del bres. Els fills de la sida. Els que ningú vol.

Ara, com llavors, els empestats del segle XX, els nostres maleïts leprosos, fugen de la nit perseguits pels lladrucs dels cans.

V
DROGA

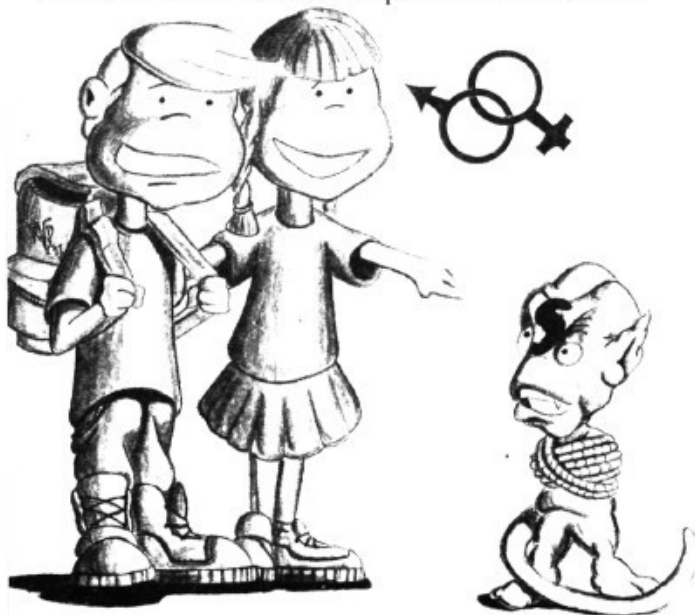
Amb tant de trull, adoracions i cantúries, l'infant Déu es desvetlla. Sant Josep li posa, amagadet dins les palles de la menjadora, una cabeça de cascall.

La droga. Vet aquí una altra paraula que sembla calfreds d'esgarripança per l'espina de la nostra societat. I no n'hi ha per manco. El panorama no pot ser més trist i desolador. Famílies destrossades. Pares i germans morts d'impotència. Matrimonis desfets. La droga, la plaga de la joventut. Gela el cor de tristesa infinita contemplar tants de joves i al.lotes esmicolats, encadenats amb una agulla i a una vena que xiscla. Criminalitzats. Plens de culpa i desesperació. Convertits en lladres. Prostituits a la força. Tirats al carrer. Carn per força. Femada de presó.

I al fons de tot, els que ho passen pitjor: els fills de la droga deixats a ca'ls padrins, recollits a cases d'infants, tirats dins la nit, de pensió en pensió.

Quan aixequis la copa de xampany o encenguis la penúltima cigarreta de cap d'any, pensa que hi altres germans d'unes altres drogues, condemnats per la llei perquè s'hi fan rics els qui són a dalt.

Escoltem el Minyó Déu que crea totes les herbes per bé de l'home, tot proclamant els dogmes des de la menjadora: -Només des de la llibertat ens pot arribar l'alliberament. Només des de la llibertat ens pot arribar la salvació.



VI
ATUR

Ationant la mica de fogueró, sant Josep s'enginya per fer un cabecó per a la mula.

Rera els pastors que adoren el fill d'un menestral i d'una mestressa, perduda dins la fosca més negra i fonda de la nit, s'estén fins a l'infinit una llarguíssima teringa de joves

i al.lotes, homes i dones, abatuts, vençuts, mans fentes, mans caigudes, mans buides... són els aturats. Els sense feina. Aferrissats als calçons i a les faldetes, plorosos i trists, arrosseguen els fills. Uns infants que es veuen diferents, que se senten diferents dels altres nins que viuen, encara, dins l'abundor.

La teringa avança lenta cap a l'abisme de la misèria, de la marginació, de la desesperació. Cap a l'abisme que divideix la nostra societat tan sols en dues parts: els que tenen feina, els qui conserven la sort més gran del món - que és el treball segur- i els desgraciats que han perdut o que no han trobat encara la penyora de la vida i de la normalitat, l'aval per ser ciutadans honorats i tranquils.

Es indiscutible: aquest és el gran problema. El problema! Sense feina no hi ha vida. Sense feina no hi ha pa. Sense feina tot és vici. Tot és perill de quedar embarrancats.

No val tancar els ulls. No val enganyar-nos tot pensant que això són coses de lluny. Això són misèries de Ciutat. Avui toca al teu veïnat; demà pot tocar als teus fills.

Només podem tornar a l'esperança d'un miracle, tot pregant al Minyó de Bellem l'antiga súplica: Salut i feina! Salut i feina per a tots i coneixement pels governants!

VII
PAU

Quan el cor del àngels, amb veus simfòniques, canten la Pau, els canons de la guerra, els tirs de violència, les bombes dels atemptats... ofeguen el seu cant.

Envien un crit d'auxili al cel i baixen més àngels. Però l'estrepit de la guerra i de la mort apaga les veus celestials.

Repeteixen el clam de SOS i s'hi afegeixen els arcàngels i els serafins, i qualche querubi... però el rebombori de la guerra esqueixa la coral.

Els àngels, escanyats, comencen a fer senyals als innocents de tot el món. Comença la gran arplegadiassa de veus que criden PAU. Pau en tots els tons. PAU! PAU! PAU!. Pau des de tots els racons de la terra:PAU! PAU! PAU!. Pau des de totes les races, les religions, els governs del món:PAU!, PAU!, PAU!.

Ara s'hi ajunta un altre estol. Porten el coratge tatuat a les mans alçades cap a un crit: Justícia! Justícia per la pau! Justícia i pau!

N'hi arriben més, encara. Arriben en processó. Porten la tendresa dibuixada als llavis. Uns llavis que xisclen: Amor! Germanor! Fraternalitat! Pau!

I s'agafen de les mans i ençaten un ball. Una dansa senzilla i bella entorn de la Verge que dona el pit a l'infant. Tots repeteixen a milions de veus el mateix salm: Pau, amor, justícia, igualtat! Tendresa, germanor, solidaritat! Pau i unitat! Pau! Pau!

I el ressó s'estén per les muntanyes i les valls i l'eco ho repeteix per les places de les viles i de les ciutats! I les vibracions penetren per les retxilleres de les cases i els palaus!

Veniu, acostau-vos, ajuntam-nos-hi, germans!

Germans, ajuntem-nos-hi, germans!

Bones festes. Per molts d'anys!

Jaume Santandreu.

CARTA ALS REIS MÀGICS

Benvolguts Reis Màgics:

Perdonau la meua gosadia en adreçar-vos aquestes lletres; això d'escriure als Reis és cosa de nins i ja fa dies que jo he deixat enrera la meua infantesa; però de tant en tant, i especialment quan arriba la vostra festa, m'agrada pensar que encara tot és possible i acudir a les Vostres Majestats no és un disbarat.

Veureu: jo visc amb la meua família, i d'altres famílies veïnes, a un carrer (o camí), que a vegades anomenem de Son Puig i a vegades de Son Canet; el rebut de la contribució urbana posa "disseminats", però no cregueu que sigui un camí poc transitat, perquè enllaça la part alta del poble amb la carretera de Sineu. El cas és que ja fa un bon grapat d'anys (quatre o cinc, i preneu nota perquè el detall és important) que caigueren unes pluges amb més ràbia del que és habitual i ens deixaren el camí en un veritable mal estat. Com que de llavors ençà ningú hi ha posat remei, s'ha anat deteriorant de dia en dia; no m'agrada fallar a la veritat i he de dir que fa dos anys hi descarregaren dues camionades de grava amb la intenció (supòs) de tapar els clots, però ja sabeu que les feines mal fetes no són de durada i les pluges següents s'encarregaren de fer arribar tota la grava a la carretera per allò de que l'aigua sempre tendeix al baix. La situació actual és d'allò més grotesca: en comptes de camí sembla que tenguem un torrent; s'ha de dir que té el seu encant, quan plou s'hi formen un regalons d'aigua que em recorden els que es formaven al carrer de l'Església quan jo era petit i pels que m'agradava fer-hi navegar vaixellets de paper; els nins ara també s'ho passen d'allò més bé anant en bicicleta per aquest camí, que els serveix de pista d'entrenament per uns esports molt fomentats al nostre poble. Però, com ja sabreu, a occident no tenim estores voladores i per desplaçar-nos ho hem de fer forçosament en cotxe, en moto, en bicicleta o a peu. No cal tenir massa imaginació per entendre que circular per un camí amb les característiques descrites més amunt és, com a mínim, arriscat; i a més, crec que deu sortir una mica car perquè els vehicles d'ara estan fets per anar per bons camins, i els recanvis de rodes tenen un preu més aviat considerable. Davant aquesta situació, crec que vostres majestat hi podrieu fer alguna cosa; vos suggeriré diferents alternatives per facilitar-vos la tasca:

El més fantàstic i més màgic de tot seria que el dia sis de gener ens trobéssim amb un camí nou i llampant, però no voldria que per dedicar-vos a una feina tan a ras de terra, deixéssiu de fer feines més importants; val més que vos dediqueu a donar compliment a les il·lusions de tots els infants del món; aquesta és una tasca que només podeu fer vosaltres i això d'arreglar camins pens que no vos correspon.

Una altra possibilitat seria que féssiu un bon present als nostres administradors públics; tendreu ocasió de veurel's d'aprop, perquè vos rebran a la Casa de la Vila tal i com vos mereixeu. Crec que els podrieu dur una quantitat considerable de sentit comú i pràctic, perquè entenguin que



no en tenim prou amb una festa de tant en tant; ja sabem que les festes són molt necessàries i ens agraden, però hi ha feines menys "lluïdes" que també els corresponen. Si us diuen que no ho arreglen perquè tanmateix han de fer les siques per la canalització de les aigües, escolteu-los amb un somriure, però no els cregueu; no confonguem un motiu amb una excusa; molt abans de començar les obres de sanejament el camí ja era un torrent...

Una altra alternativa, que no és incompatible amb l'anterior, és que ens dugueu un regal a tots els veïns i usuaris: un saquet que podrieu omplir d'aquesta manera: un terç petit de paciència, un terç ben afavorit de bon humor perquè la paciència no es transformi en ressentiment, i l'acabeu d'omplir de coratge per defensar civicament els nostres drets, i aquest de poder transitar com aquell qui diu "a peu pla" deu ser força elemental. Seria un detall que fermàssiu el sac amb un llaç fet d'alegria i de somriures.

Finalment, permeteu-me un consell: quan circuleu per aquest camí, aneu amb compte; seria lamentable que vostres majestat o els vostres acompanyants sofrissin un accident. Sé que és innecessari advertir-vos, que vos arreglau molt bé per travessar deserts i mals paratges, però ¿què hi farem?; em sentiria responsable si vos passés alguna malifeta i no vos haguera avisat.

Ben atentament i agràida.

Margalida Mas i Vicens

P.D. Aquesta carta l'he escrita a títol estrictament personal. Crec que molta d'altra gent també la subscriuria, però parlar en nom dels altres no em sembla elegant.

... y ... ESPAÑOLES TODOS!

Supòs que qualche vegada haureu sentit allò tan "castisso" de: "la matè porque era mia". Per què dic això? Perquè és el primer que em va venir al cap quan vaig llegir a la premsa la resolució d'un tribunal d'apel·lació que prohibia a un pare inscriure el seu fill al registre civil amb la i llatina entre els dos llinatges, tal i com acostumam a fer-ho els que tenim com a llengua pròpia la catalana, una llengua que no és la que l'estat reconeix com a pròpia i a la qual, conseqüentment, atorga un estatus de segona categoria.

Que un es diu Joan, o Pere, o Jaume i vol que el seu nom figuri així al registre; cap problema!. Que ton pare es diu Gelabert de llinatge; tranquil!, que així quedarà escrit. Que ta mare és Mas de llinatge; no et preocupis, que l'estat t'assegura que aquest també formarà part del teu nom. Tu, pobre innocent, vas al registre i dius allò de Joan Gelabert i Mas. I ja hi som! Surt el funcionari o la funcionària de torn i et diu que allò és un document oficial i d'àmbit estatal i que l'única llengua que aquest estat reconeix és la castellana i que per tant entre els teus llinatges no hi pot anar una lletra que en castellà no té aquest valor copulatiu. Olé!!!

Què et pensaves, pobre il·lús? Això de ser fill de (i) de, pertany només al teu àmbit privat, reduït, vulgar. Allò que és important, general i oficial, és que siguis "hijo de (y) de". Això sí que va a missa!

Uns, els benintencionats i innocents de sempre, et diran que per una lletra més o manco no s'ho paga d'empipar-se. A aquestes criaturetes jo els recomanaria que fessin un poc de memòria i se'n recordassin del "Cristo" que

tant les autoritats, com la premsa espanyola en general muntaren, quan saberen que diverses empreses europees no posaven aquella lletra tan "castissa", tan "nuestra" (perdó, "suya"), la ñ, als teclats dels nous ordinadors, perquè el castellà era l'única llengua europea que havia elegit aquell grafisme tan peculiar per representar aquest so. Allò va ser considerat una ofensa a "lo más íntimo de la patria" (segons expressió genuïna de l'ABC). El "Menisterio" de Cultura i tot, es va posar per mig i va obligar les empreses a incorporar la lletra al teclat si volien vendre els seus productes aquí.

Uns altres (qualificats immediatament com a racistes, dictadors, imperialistes, etc, pels mateixos del "Cristo" d'abans) senzillament intentaràn exercir els mateixos drets (ni més ni manco, sinó els mateixos) que d'altres ciutadans tenen per a la seva llengua. Així, voldran que la seva llengua sigui oficial al seu territori, que sigui la llengua vehicular de l'ensenyament, que tenguí presència normal als mitjans de comunicació oral i escrit, que sigui la llengua de l'administració i, evidentment, que sigui bona per inscriure el nom complet del seu fill o de la seva filla, sense la presència d'una llengua aliena que tuteli la seva filiació.

Fins i tot els més escèptics han arribat a teoritzar sobre aquesta mania que tenen d'aficar-se per tot, de lligar-ho tot (això de la y entremig dels dos llinatges en seria una prova evident), com una forma d'estimació i de protecció gairebé malaltissa. El problema que origina aquesta actitud és la gran quantitat de complexos d'Edip que això està generant.

Que la Beateta els illumini i els guïi pel recte camí.
Amén.

Joan Gelabert y (por imperativo legal) Mas

POEMES I GLOSES

UN NADAL DE RABIOSA ESTIMERA

Dins un poal de fems,
ja es nascut el "fusteret"
ja guaita el tendre caperrí
el nou missatge d'amor,
la força de l'estimansa.
Com un clam molt fort
"de rabiosa estimera"
dintre els nostres cors,
hi ha niuat la llavor amorosida,
del no poder dir mai basta!
Que les ànsies d'estimar
es tornin com la rosada,
que llengos calentes,
acariciïn altres boques,
acariciïn altres llengos,

que rentin el leprós,
que calmin el malalt de la sida,
llengos que dormen el marginat,
que donen escalfor al fill de Déu,
que mor de fred,
dintre qualsevol portal,
d'aquest "Betlem" universal.
Un Nadal de rabiosa estimera,
on totes les boques sien obertes
per donar l'ànima al bes,
Com la mar dóna la sabonera a les roques.
Podent dir: t'estim tant i tant,
que tots els meus membres són captius,
d'un Nadal de rabiosa estimera.

Pere Riera Estelrich

SA XERRADETA AMB...

EN GUILLEM MAS NEGRE,
GUILLEM D'ES RACÓ

Tots coneixem En Guillem d'es Racó, casat amb Na Catalina Ferriol Bauzà, àlies Nadala, i els dos fillets, En Joan i Na Joana Maria.

Idò, dit i fet, En Guillem, que nasquè el 15 d'octubre de l'any 1950 i és "libra", se'n va anar a Cuba.

Cuba és una illa meravellosa, amb un etern clima tropical, amb platges encantades i encantadores. Un país conquerit pels espanyols pels anys 1511, on, entre feina forçada i extermini, de devers un milió de nadius, només en quedaren un milenar. Els nadius morts foren substituïts per esclaus negres africans per la gola de cercar més or i esgotar més gent. L'esclavitud seguí a Cuba fins el 1880 quan les Corts Espanyoles l'aboliren. Amb la força dels negres lliures fou possible la independència, el 1895. Però l'imperialisme anglès i nordamericà hi va ficar les urpes assassines i opressores fins que pels anys 1953, el jove advocat Fidel Castro i el metge argentí Ernesto Che Guevara i altres, dirigiren un moviment revolucionari i enderrocaren el dictador Batista, recolzat pels Estats Units. No han perdonat mai aquesta derrota i humiliació i fins avui segueix el bloqueig assassi. És un odi a mort que, de cada dia, més estreny la vida de la petita illa caribenya.

- Per què anares a Cuba, Guillem?

* Perquè realment volia conèixer el poble cubà i si era vera això del moviment revolucionari de Castro i el bloqueig nordamericà.

- I fou veritat el que havies sentit dir?

* Sí, i tant. És un bloqueig molt ben fet per part d'E.E. U.U. Un se'n fa creus com aquella gent pot resistir tant de temps, esperant que els deixin viure lliures.

- Amb què consisteix aquest bloqueig?

* En que no puguin vendre res, que no trobin mercats, i tampoc puguin dur d'altres països.

- Què és el que creus que més falta fa que duguin de fora?

* Medicaments, roba, oli... Per menjar només coneixen l'arròs i el sucre.

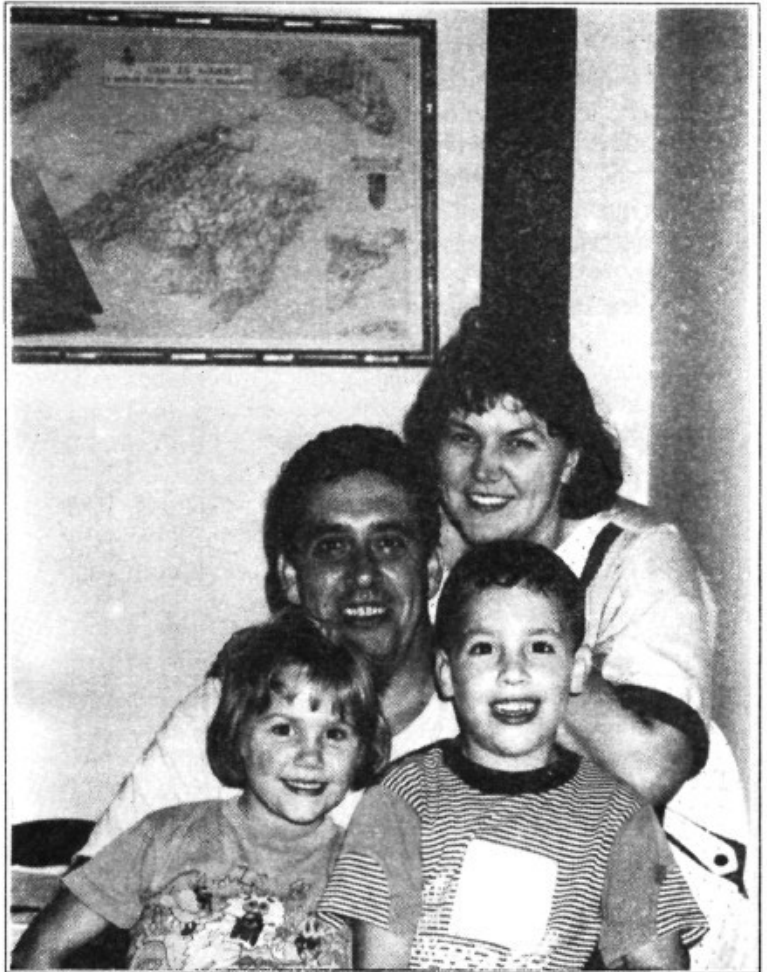
- Si els falten tantes coses que no poden o no volen fer ells, és que el poble cubà és poc creatiu?

* El govern ho té tot copat. El pages crea coses, inventa maneres, però d'estrapel·lo, d'amagat del govern.

- És que els articles de primera necessitat, com fideus, arròs, etc, són estrapel·lo?

* Tot és estrapel·lo dins Cuba. Tot és mercat negre.

- Amb aquesta repressió, què pretén el govern cubà?



* El govern no ho sé, però el que vol el poble és que el Fidel se'n vagi. El govern viu dins mansions luxoses i el poble està dins una misèria. Crec que el govern cubà pretén que Cuba sia com Mallorca en els primers anys de turisme.

- Hi ha presència espanyola en el turisme cubà?

* Els principals hotels són espanyols: Melià Varadero, hotel Nacional dins la Habana, Habana Libre, que és de la ONCE, etc.

- La gent de carrer, el poble, hi creu en el turisme?

* Ho veuen com una esperança, com una segona esperança, perquè, els majors, alguns amb qui poguérem parlar, ens deien que la seva primera esperança és que en Fidel s'en vagi.

- Per què aquest rebuig al Fidel si feu la revolució amb ells?

* És degut a que la gent creu que quan hi havia el Che Guevara, les coses estaven molt més repartides i tot estava més a prop del poble. Si el Fidel, diuen, no hagués fet matar el Che dins Bolívia pels mercenaris nordamericans, Cuba no seria el que és ara.

- Creus que el Fidel ha deixat l'ideal revolucionari que amb el Che i altres volien aixecar Cuba?

* Sí. N'Ernesto Che Guevara encara és un ideal, és un

Ernesto Che Guevara és un ideal, és un mite pel poble cubà.

mite pel poble cubà.

- Creus que el Fidel explota aquest mite?

* Si. Quan la gent confia amb tu, te conten coses i comencen a dir que el Fidel es volia fer el cap de tot i anava eliminant el que l'estorbava.

Morts ja no fan por, ja poden ésser idols o sants. El culte entretén i no estorba.

- Com són actualment les relacions Cuba-Estats Units?

* No existeixen. El comerç amb Estats Units és totalment nul.

- Segurament deu arribar a Cuba alguna ajuda humanitària, com es reparteix?

- Al poble li arriba directament un 20% i el 80% va al govern. Aquest ho ven en dòlars en les seves botigues. Hi ha que dir que la gent cobra amb pesos.

- I com són les relacions amb Rússia?

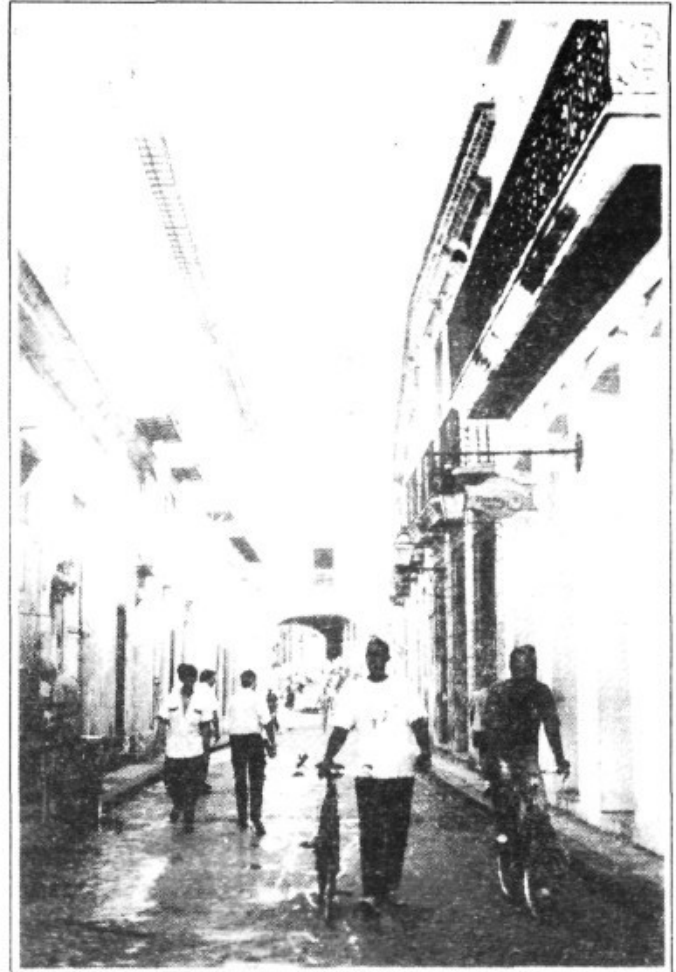
* Abans de caure Berlín, les relacions amb Rússia eren bones. Exportaven sucre i tabac i importaven el petroli i altres articles de primera necessitat. Ara tenen un pouet o dos de petroli amb unes destil·leries pobres. El turisme no

D'un llapis en fan tres parts i escriuen tots.

pot llogar un cotxe perquè no hi ha petroli. No hi ha matèria prima.

- I les escoles?

* Escriuen en paper reciclat. Vaig visitar una escoleseta. A les 8 del matí aixecaven la bandera i cantaven l'himne nacional de Cuba i entraven. Hi entro per fer-hi una foto i parl amb la mestra. Tenia 42 al.lots. D'un llapis n'havien fet tres parts i se l'anaven deixant un a l'altre i escrivien tots.



No tenien cap classe de llibres ni pleguetes. Un tros de paper per hom i prou. Les vaig donar 20 bolis que duia. Això és l'escola primària, llavors hi ha unes altres escoles on estudien una carrera o professió: metge, enginyer, electricista, etc. Vaig trobar un jove, estudiant d'electricitat de



cotxes i me va servir de guia. Em va explicar que feia quatre mesos que no anava a escola perquè no hi havia matèria prima. A l'escola no hi havia absolutament res. Aquest jove me contava que cada setmana passa per l'escola i no hi veu moviment de res. No hi ha els mestres. És que el bloqueig d'Estats Units és tal que no

pot arribar ni el necessari.

- Es que no fan paper ni llibres a Cuba?

* Vaig visitar un periòdic i, com que no té paper, només surten cinc pàgines setmanals. Els fotògrafs no poden funcionar. No tenen material. Els llibres són d'abans de la caiguda de Berlin.

- Rússia, no ajuda?

* Que jo sàpiga, no pot ajudar. Ha entrat dins el bloqueig.

- Quina, creus, que és la sortida pel poble cubà?

* Pens que la sortida seria que els llevassin el bloqueig, que els deixassin lliures. Cuba s'aixecaria, seria una altra.

- Així com dius, la causa de la misèria cubana són els Estats Units.

* La causa són els Estats Units. L'imperialisme capitalista comanda. Estats Units no han volgut acceptar mai una victòria comunista a Cuba.

Cuba és un objectiu pels Estats Units i, mori qui mori,

Cuba vol esser Cuba, no Nordamèrica.

en volen l'han de comprar amb dòlars a l'Estat. Una mestra d'escola ha de fer dos mesos de feina per una botella d'oli. Els donen com a mig panet diari a cada un. Tota cosa és de l'Estat. La casa on viuen no és seva.

Es la visió d'En Guillem des Racó, un mariando que va anar al Caribe per conèixer l'illa de Cuba i la seva realitat social. Es clar que la visió d'un hotelier mallorquí, que quan arriba, l'Estat li proporciona un bon xalet, bon menjar, etc., serà distinta, com també serà distinta la visió d'un funcionari o protegit pel govern revolucionari de Fidel Castro o la visió d'un cubà que viu tranquil a Miami, protegit pel govern Nordamericà. En Guillem ha conegut la gent de barriades, la gent que sent més dins la seva pròpia carn les conseqüències



ho ha d'aconseguir, encara que sia amb molts d'anys, amb sofriment i mort lenta. Pel capital no hi ha sofriment.

- Hi ha molta de gent que creu amb Estats Units com a salvació?

* Crec que no. Cuba té una cultura i un pensament molt fort. Es una manera totalment distinta de la dels Estats Units. El que vol Cuba és que tothom els deixi en llibertat.

- Que menja la gent senzilla?

* Arròs bullit i res pus.

- Realment, Guillem, amb poc temps has conegut molt...

* Cuba vol esser Cuba, no Estats Units. Volen esser ells, sense pressions. Es trist veure que bastanta gent torna cega per desnutrició. El govern els dona una cartilla de racionament i fa més de sis mesos que no han vist carn ni oli. Si

de l'aïllament, de la revolució i del bloqueig nordamericà.

Cuba no es vol doblegar, com feim molts de nosaltres, davant el vedell d'or, davant el capital, davant l'imperialisme. Resistirà Cuba a la força brutal i destructiva?

Gràcies, amic Guillem, per aquesta petita entrevista en viu i en directe.

Pere Fons Pascual

La causa de la misèria de Cuba són els Estats Units i el seu bloqueig.

L'AMO EN XESC DE SON CLOQUIS, "MERITISIMUS"

L'aventura començada l'any 1991 sota el nom de "Mallorca canta", com a labor d'investigació i recopilació de les tonades del camp mallorquí tingué la seva cloenda al Teatre Principal de Palma, ple de gom en gom, el passat Diumenge dia 19 de Desembre, amb la presentació d'un llibre i un video on estan plasmades les tonades més significatives que acompanyaven les tasques dels nostres avantpassats. Les tonades de batre, llaurar, glosar, espolsar garroves, collir figues...recordaren als presents les més pures i genuïnes arrels del poble mallorquí.

Un paper molt important, tan en el llibre com en video, ha tingut el nostre paisà, l'amo En Xesc de Son Cloquis, una persona que en aquests darrers anys ha tingut una destacada i intensa participació en la divulgació del cant popular.

La gala concurs constava dels següents premis repartits en les categories denominades "Mèritus, Benemèritus, Benemèritus amb placa, Benemèritus amb trofeu i Meritisimus". El guardó de "Meritisimus", el trofeu màxim, correspongué a l'amo En Xesc i li fou entregat per la Consellera de Governació, Catalina Cirer. A més del trofeu li fou entregat un diploma, un exemplar del llibre i del video.

Consider que es mereixia aquest títol de "Meritisimus" perquè la seva incansable labor en front de la divulgació del cant mallorquí arreu de Mallorca i fora d'ella, la participació en la publicació d'altres llibres, etc., són mèrits més que suficients per tal distinció.

Algun dia publicarem el que fa referència a ell en aquests llibres.

Enhorabona l'amo En Xesc i molts d'anys!
Onofre Sureda Ribas.

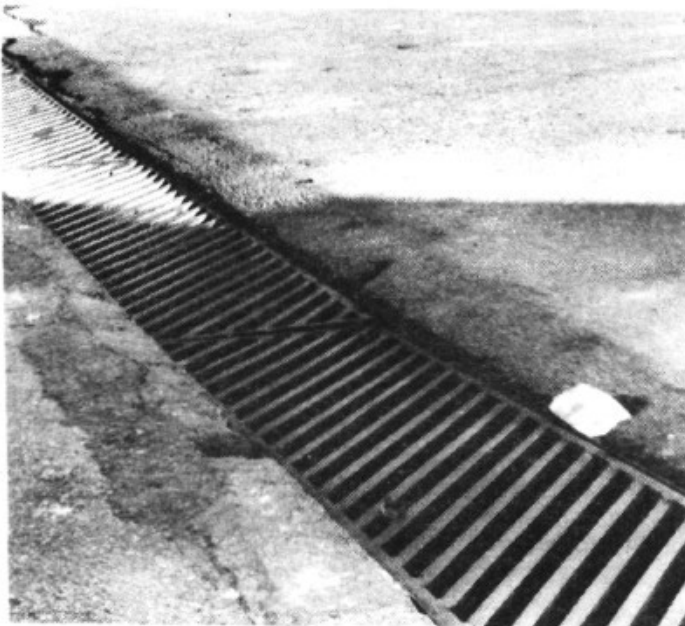


BULLIT DE NOTÍCIES

MARICLOT

El mes passat publicàvem una foto del lamentable estat del camí de Son Canet. Diuen que per mostra basta un botó, però com aquest n'hi ha molts. El camí d'Es Pujoleu cap a Deulossal i Es Rafal, ... el carrer de l'Escola de Dalt, tots els carrerons de Sa Raval que miren cap a Ariany que aviat mostraran els tubs de la canalització de les aigües,...

Tots aquests camins i carrers són vies d'entrada i sortida de Maria i pensam que haurien d'estar en millors condicions. Per què s'han asfaltat uns carrers sí i altres no? No pagam els impostos de circulació i altres, per igual?



Un altre punt negre dins el poble és la reixa que hi ha al començament del Carrer Nou i que cada dia s'enfonsa i això que no fa gaire mesos que fou arreglat. Per què no s'arregla bé d'una vegada? D'això no se'n poden demanar responsabilitats a algú per part de l'Ajuntament? Pensau que en vista d'això la mà torna enrere a l'hora de pagar l'impost de circulació.

NIT DE MATINES

Com de costum, la nit del 24 de Desembre, es celebren a l'església parroquial les tradicionals matines o missa del gall.

S'intenta que cada any siguin més llüdes i diferents a les anteriors, a pesar dels que qui les fan variïn poc.

Per segona vegada consecutiva cantà la Sibila en Pere Ribas Vicente, amb la seguretats que dona la



veterania i la força d'anar segur, que fou un plaer per tots.

Oficiava la missa el Rector Pere Fons i com a mestre de cerimònia i predicador en Jaume Santandreu. El sermó, del qual en publicam una part, tenia com a títol "Nadales Fosques 1.993".

El cor parroquial aportà noves cançons i nadales que alegraren la gent que omplia l'església de gom a gom.

MOSTRA DE BETLEMS

La mostra de Betlems que va organitzar Ràdio Maria fou un èxit. Més de vint famílies varen comunicar que havien fet un Betlem i que el volien mostrar.



Totes reberen la visita dels organitzadors de la mostra i foren obsequiats amb un pastoret de fang. Aquesta és una forma molt encertada de fomentar una tradició tan arrelada entre nosaltres. Esperem que l'any que ve augmenti el nombre de persones que retrobin el gust de muntar un Betlem a caseva i oferir-lo a la contemplació dels altres.

ENQUADERNACIONS DE "FENT CARRERANY"

Comunicam als interessats en enquadrar els 12 números de "Fent Carrerany" corresponents a l'any 1.993 i anteriors, que ja podeu fer-ho duent les revistes a l'encarregat d'aquesta secció, N'Onofre Sureda Ribas o a qualsevol altre membre del Consell de Redacció de la revista que els hi faci arribar.

El preu de l'enquadració, tapes incloses, és d'unes 2.300 pessetes.

CONFERÈNCIA DE JAUME SANTANDREU

El dia 18 de desembre tengué lloc a la Capella Fonda una conferència sobre l'esperança, pronunciada per en Jaume Santandreu. A l'acte s'hi congregaren prop d'un centenar de persones que escoltaren amb atenció i algunes rialles l'explicació que anava fent en Jaume. Va començar dient que havia vingut a Maria a pronunciar la conferència i a celebrar el seus trenta anys com a Capellà, ja que el mateix dia feia trenta anys que havia dit missa. A partir d'aquí va anar desgranant el tema per acabar donant alguns consells per poder arribar al difícil camí de l'esperança.

EN JOAN GUAL TORNA A FER EL SERMÓ DE LA CALENDRA A LES MATINES DE LLUC

Com l'any anterior en Joan Gual, de Ca'n Joan Puro, tornà a ésser protagonista a les matines de Lluç. El Sermó

BULLIT DE NOTÍCIES



de la Calenda, que l'any passat tan bé va interpretar, tant a Lluc com després a La Seu de Palma el tornà a convertir en un dels protagonistes de la Nit de Nadal de Lluc. A la fotografia que reproduïm del Diario de Mallorca el podeu veure juntament amb en Christian Mestre que va interpretar el Cant de la Sibila. Enhorabona!

REUNIÓ DEL CONSELL DE CULTURA I ESPORTS PER TRACTAR EL TEMA DE LES SUBVENCIONS DE L'ANY 1994

El passat 29 de desembre ens vàrem reunir a l'Ajuntament un bon grapat de les associacions i agrupacions que formam el Consell de Cultura i Esports per tractar el tema de les subvencions del pròxim any i modificar alguns punts del Reglament que regula les subvencions. Una vegada aclarits els punts de l'ordre del dia acordarem tornar a reunir-nos el proper 29 de gener amb el programa d'activitats i pressuposts del pròxim any.

CALENDARIS DE "FENT CARRERANY"

La nostra associació ha editat uns calendaris per a l'any 1994, on es reproduïx una fotografia d'en Pere Mascaró. La nostra intenció és que arribi a tots els nostres associats. Si per algun motiu us heu quedat sense, demanau-lo a algun membre de la Junta Directiva o del Consell de Redacció de la revista i sense cap problema us en faran arribar un.

UN NADAL D'ESCOLA A LA CAPELLA FONDA

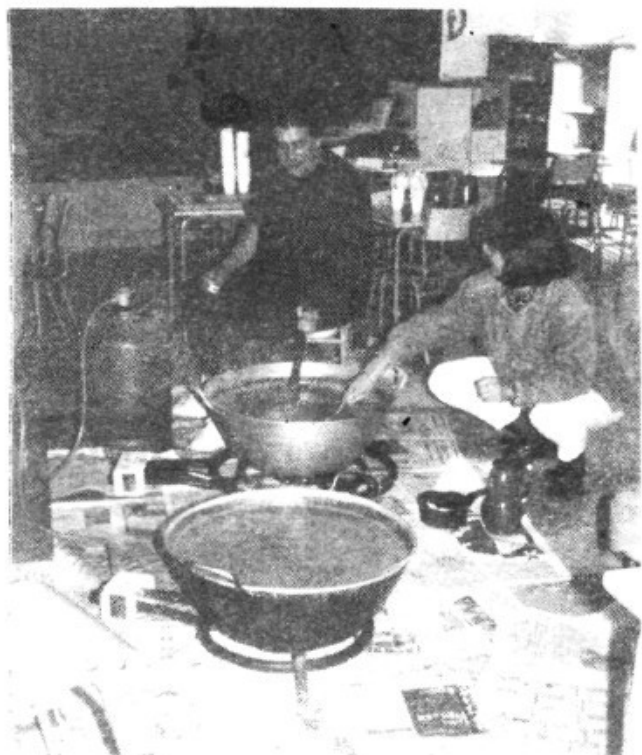
Des del dia 24 de desembre, Nit de Nadal, a Sa Capella Fonda hi ha una exposició de material escolar que reproduïx quasi bé tota la vida escolar del segle XX a Maria. Segur que si anau a visitar-la us podreu veure a qualche fotografia o reconèixer alguns dels vostres companys; també hi podreu trobar algun treball que hàgiu fet durant la vida escolar o simplement recordar els vostres anys a l'escola. Estan diferenciades tres etapes ben clares de tres èpoques distintes: la de la República, la de la dictadura i l'actual. Cada una d'aquestes etapes és presidida per la bandera de l'època, però també es fàcil distingir-les mirant els símbols, consignes, llibres o llengua que s'usa.

SOL·LICITUD D'UN CARRER PER AL MESTRE MADRIGAL

S'ha donat la casualitat que uns dies abans de morir, en Ramon Ros, subscriptor de la nostra revista, ens havia fet arribar un comunicat en el qual es demanava a l'Ajuntament de Maria que dedicàs un carrer al mestre Madrigal. Des d'aquestes pàgines ens feim ressò de la petició que ens va fer en Ramon, no sabem si d'allà on és ho podrà llegir però aquí queda reflectit.

XOCOLATADA A L'ESCOLA

Com ja és habitual quan s'acosta Nadal, també aquest any l'A.P.A. de l'escola va fer una xocolatada per als nins i els pares. Molts de litres de llet, una bona quantitat de cacau i els corresponents "barrotets" avançaren uns dies la celebració de la nit de Nadal.



Demografia

ENS HAN DEIXAT:

Ramón Ros Jordà, morí a l'edat de 73 anys, el dia 8 de desembre de 1993. Vivia al carrer Nou, 48.



Antonia Mas Bunyola, morí a l'edat de 70 anys, el dia 21 de desembre de 1993. Vivia al carrer de Sa Raval, 67.



Què descansin en pau.

JA L'HAN FETA:

En Joan Tomàs Sastre i n'Aina Darder Bergas es casaren a l'església parroquial de Maria de la Salut, el passat dia 5 de desembre.

En Bartomeu Barceló Noguera i na Catalina Inmaculada es casaren a l'església parroquial de Maria de la Salut el passat dia 12 de desembre.

En Sebastià Darder Negre i na Maria Jerònia Quetglas Mas es casaren el passat dia 20 de desembre a l'Ajuntament de Maria de la Salut.

En Pedro Quetglas i na Magdalena Negre es casaren el passat dia 20 de desembre a l'Ajuntament de Maria de la Salut.

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANITARIA (Cita Prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT I FAX	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL 3a EDAT	525564
PARROQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA(Centraleta)	175000
AMBULANCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULANCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS	
DELA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
D'INCA	505112
	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Mati: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITARIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts,dijous i divendres: de 18-20 h.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Maria: 7'30 i 15 hores.

Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Inca: 12'30 i 19'55 hores.

Manacor: 9'40 i 18'50 hores.

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

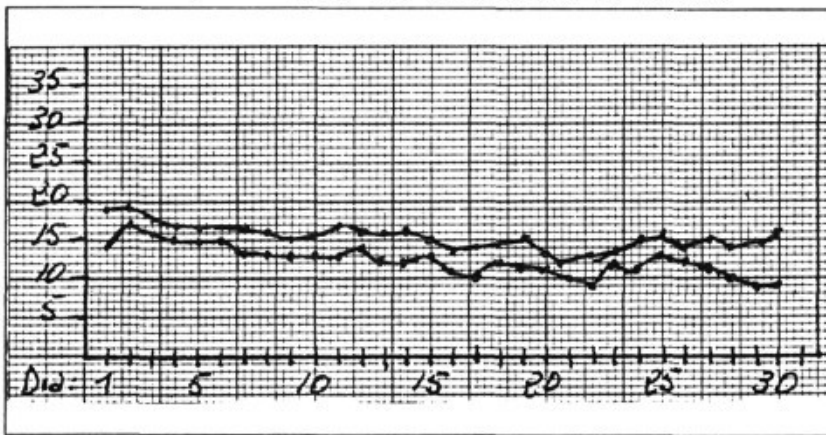
- Per demanar hora alservei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. al..... **855043**

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al **236624**

El temps

MES DE NOVEMBRE DE 1993



PLUVIOMETRIA		Temperatura Màxima
Dies 3 i 4	39 l.	19 °C (Dies 1 i 2)
Dia 5	2 l.	Temperatura mínima
Dia 7	3 l.	9 °C (Dies 22 i 30)
Dia 12	7 l.	Temperatura Mitjana
Dia 18	4 l.	13'9 °C
Dia 21	21 l.	Mitjana màximes
Dia 23	1 l.	15'4 °C
Dia 24	1 l.	Mitjana mínimes
Dia 25	12 l.	12'5 °C

TOTAL: 80 LITRES

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

GENER DE 1.987

- Sant Antoni: Festa d'hivern.
- 24 hores de ràdio.
- La Reforma Educativa.
- Conte per a allots i no tan allots.
- Pàgina Bíblica: Els Mags, l'Estrella i Herodes.
- La Llei de Normalització Lingüística.
- La Columna de la Llengua: Llengua i dialecte.

GENER DE 1.988

- L'Ajuntament no respecta la llei.
- El que s'ha escrit de Maria.
- La Columna de la Llengua: Lèxic Nadalenc.
- Sa Xerradeta amb En Biel Bergas, President de Fent Carrerany.
- Taula Rodona: Tercera Edat.
- Persones del poble.
- D'esquena a l'escola.
- Casa de la vila.

GENER DE 1.989

- La Columna de la llengua: Noms d'oficis.
- La Societat Consumista.
- Des del Balcó de la Sala: El perquè de les Normes.
- Casa de la Vila.
- Carta als Reis d'Orient.
- Concert de piano i cant coral.
- Feim Carrerany: Assemblea General Ordinària.

GENER DE 1.990

- Montblanc, l'altra cara.
- 1a Exposició de Pere Alemany a Barcelona.
- Festes de Nadal.
- Sa Xerradeta amb l'amo n'Andreu Forteza.

- Casa de la Vila.
- Carrerany Esportiu: Exhibició escaquista del campió d'Europa Alexei Dreev.

GENER DE 1.991

- Memòria R.A.M.: Nadal.
- Bases del tercer certamen de fotografia "Fent Carrerany".
- Sa Xerradeta amb en Joan Vives.
- Un problema ecològic: El preu de les ametlles.
- Punt d'Atenció Continuada a Sineu.
- Pere Alemany exposa a Bisart.
- Carrerany Esportiu: -El Club d'Escacs de Maria campió de 2a de Mallorca. -Mariandos a la Cursa de l'Indiot.

GENER DE 1.992

- Les nostres possessions (II): Montblanc.
- Trobada P.S.O.E.-Premsa Forana a Maria.
- Nadal a Maria.
- Sa Xerradeta amb l'amo En Pau Colombram Mieres.
- Opinió: Visca la tradició! Visca la Monarquia!
- Feim Carrerany: Excursió als Molins de Llinars.

GENER DE 1.993

- Religió i Poble.
- La planta asfàltica ja està muntada.
- Maria de la Salut, un municipi de llinatges molt característics.
- Sa Xerradeta amb el Doctor Antoni Gelabert Mas.
- El Refugi, un projecte necessari.
- Per un pacte global en matèria urbanística.
- La contaminació acústica.
- No volem la macropresó a Mallorca.
- Adéu de Jaume Mestre.
- Feim Carrerany: Excursió a S'Albufera.

UN ANY A LA SERRA PERUANA

Era pel Nadal de 1992 quan una decidida marianda, Na Francisca Dalmau Mas, partia cap a un país sudamericà, Perú.

- Que et va dir Cascas?
* El primer que em va venir al pensament fou: Aguantaré un any aquí?



- I llavors?

* Els dos primers mesos foren un poc confusos. Tot d'una hi havia sequedat, després es va posar a ploure i hi va haver inundacions. Els rius es desbordaren. No podiem sortir de poble. Era gener i febrer i hi havia vacances i no hi havia activitats. M'enyorava un poc, me sentia una mica ofegada, un poc

Puno, Cuzco, Cajamarca, Iquitos, ciutats poblades pels descendents dels vertaders incas andins i selvàtics.

Ella ha estat acollida per les monges agustines i capellans mallorquins que treballen en el departament de Cajamarca, a la província de Contumazà i Cascas i a poblets més petits, com San Benito, Magdalena, Cospàn, Suimate, Sayapullo, Jolluco, Pampas de Chepate, Puente Ochape i un etc. de més de cent poblets més.

La Francisca ha tornada il·lusionada, canviada, transformada, com a impressionada per aquella altra i distinta realitat.

- Quina fou, Francisca, la primera impressió, quan arribares a Perú?

* Com si m'haguessin ficat dins una gàbia de folls. La capital, el renou, la manera de conduir, etc. Tot em va fer un poc de por.

- On anares a Lima, qui et va acollir?

* Me recolliren les agustines mallorquines i vaig estar a casa seva. M'ajudaren a arreglar els papers d'estrangeria, permís de residència... Tot en regla, vaig viatjar cap a Trujillo. Allà hi ha una altra casa de les agustines. Hi estarem un dia i cap a la ciutat de Cascas falta gent.

inútil.

- Segur que prest començares a conèixer gent.

* Vaig començar a conèixer persones, fer amistats. La gent és ben oberta. No costa fer amics. La gent es dona, s'acosta, veu que ets estrangera i cerquen sa manera de que et sentis a casa teva. Tot d'una em creia entendre-los, però quan els vaig entendre de veritat, vaig veure que abans no m'enteniën. Després vaig començar a passar gust d'escoltar-los i dialogar.

- Conegueres alguns grups?

* Fou un grup de joves, un grup d'oració que treballa amb una monja de Santa Margalida, Sor Antònia Rosselló. Era un grup que col·laborava molt amb la parròquia de Cascas. Es reunien els diumenges per fer oració, pensar, reflexionar, fer activitats, resoldre problemes socials, gaudir d'estar junts, etc.etc.

- Es nombrós aquest grup?

Són uns trenta. Hi ha més al·lotes que al·lots. Les edats són entre els 15 i 25 anys.

- Què és això de fer oració?

* Hi ha subgrups i cada un es dedica a preparar el tema d'oració. Agafen un tros de l'Evangeli, l'esbrinen, el pensen i cerquen la manera de viure'l i aplicar-lo a una vida de més llibertat i justícia.

- Endemés de pensar, criticar, descobrir i resar, com posen en pràctica aquesta energia positiva que desco-

On hi ha terrorisme, les autoritats no abusen del seu poder.

breixen?

* La gent del poble coneix aquest grup. Organitzen activitats per ajudar als necessitats, una família pobre, un vell abandonat, un nin malalt, etc. Més que un grup denunciador d'injustícies, és un grup d'ajuda humanitària, encara que a vegades s'exposen i denuncien situacions injustes, que n'hi ha poques.

- Això va ser, Francisca, el teu principi, el teu primer contacte amb la gent.

* Llavors va començar l'any escolar, es va obrir el menjador popular, començaren els tallers i l'escola.

- Com és això dels menjadors populars?

* El menjador està obert als nins pobres de Cascas i als nins de molts d'altres poblets, d'on arriben sense menjar, per anar a l'escola. En general són nins que la seva família no té per alimentar-los. Diàriament en vénen uns 115. Hi anaven també persones majors, gent que no té on estar i menjar.

- I els tallers?

* Les mares dels nins del menjador i altres venien a aprendre de cosir, a fer menjar variat amb el que tenen, etc. També es feien curssets de neteja, de primers auxilis... Un pic cada més reunim els pares dels nins i els parlàvem de nutrició, del que convenia fer amb el poc que tenen, els ensenyaven a seleccionar llavors, examinar el terreny per veure que és el que convé sembrar. També venien metges per parlar de planificació familiar, medecines, mètodes anticonceptius, etc. També solia venir un psiquiatra que parlava el matí als nins i el capvespre als pares.

Ho crec que estaves ben ocupada i divertida en l'organització de tantes activitats. Segur que et degué fugir tota enyorança.

- Endemés d'aquest enfilall d'activitats, també anaves al col·legi?

* A Cascas hi ha un col·legi d'estudis secundaris on hi

Dins els ulls dels nins hi ha una pena.

van més de dos mil alumnes. Jo ajudava a Sor Antònia i a Na Rosita a ensenyar ètica, moral i religió. Els dissabtes i diumenges venien molts d'alumnes a casa nostra a consultar, repassar, a llegir, a parlar, etc.

Una casa amb portes obertes és com un cor disposat a estimar, acollir, consolar, compartir, plorar amb els que sofreixen i ploren, estar alegre i gaudir amb els que s'ho passen bé i fer el possible perquè tots visquin un poc millor. És ben segur, Francisca, que molta de gent es va sentir bé amb tu.

- Endemés de la ciutat de Cascas, on més anaves per visitar, ajudar, fer feina?

* Als altres llocs o "caserios", com diuen ells, només hi estàvem i hi feiem feina de pas. Hi estàvem un fi de setmana, dos o tres dies, reunim la gent, parlàvem, intentàvem animar-los perquè es reunissin i treballassin en grups, en bé del seu poble i de la seva gent.

- Com has vist, Francisca, la joventut dels Andes?

* Una joventut com la d'aquí, amb unes il·lusions, uns somnis, amb ganes de superació, alegres, una joventut sana.

- Aquesta joventut sana, com dius tu, es queda amb les ganes de superar-se.

* Estan tancats dins aquelles muntanyes. No hi ha feina. No hi ha indústria ni turisme. Sortir a estudiar a Cajamarca, Trujillo o Lima, costa molt, és enfora. Un grup de joves estan duent una granja de polls i volen anar formant cooperatives. Voldrien fer doblers per seguir estudiant.

- Ja sabem els problemes que dur la misèria: disconformisme, revolució, etc. Què en saps d'aquest moviment maoista Sendero Luminoso? ¿Has tingut algun contacte amb gent d'aquest grup?



* Directament, no. El que he sentit dir és que n'hi ha per la zona de Sayapullo. No m'hi deixaven anar per ser estrangera o gringa, com diuen per allà. El poble té por. L'exèrcit i la policia fan més mal que Sendero. La policia abusa dels pobles i a vegades fent creure que hi ha Sendero. L'exèrcit és terrible. Una al.lota que vaig conèixer havia viscut de prop el terrorisme i deia que la família i el poble tenien por. Però també és cert que quan hi ha el terrorisme, els preus es mantenen, els botiguers no abusen, hi ha més justícia. La gent està millor amb els terroristes que amb l'exèrcit. On hi ha terrorisme, les autoritats no abusen del seu poder.

- Has vist i has sentit el sofriment del poble peruà.

* Allà on he vist més misèria o que m'ha impressionat més han estat les mirades dels nins. Dins aquells ulls hi passava una pena, una tristesa. Hi veies fam de moltes coses: fam de pa, d'amor, de comprensió, de llibertat. Ells no tenen sa culpa de viure dins la misèria, però en són les víctimes.



- I els vellets, com viuen?

* N'hi ha que viuen totalment abandonats. Alguns venen a menjar al menjador popular de Ca Ses Monges, beuen en els rius i tenen algunes casetes tapades de plàstic o canyes. Són persones que han estat casades, que tenen fills i ara estan abandonades. Tenen molta falta d'amor.

- No tenen una pagueta?

* La gent que jo he conegut no tenen paga de cap classe.

- I la sanitat, Francisca?

* la sanitat està bastant malament. Hi ha medecines, però no les poden comprar. Estar malalt és un luxe. Hi ha falta de metges perquè no hi ha com pagar-los. Moltes vegades, quan el malalt arriba al metge, ja no té remei i no els atenen perquè no hi ha. Les monges tenen un infermeria i atenen els que poden. Si el malalt pot pagar, dona alguna

coseta i si no pot, el curen totalment gratis. A la infermeria hi fan falta medecines. Seria molt bo enviar-ne des d'aquí. Les medecines que aquí tudam, allà hi caurien bé.

- A nivell de tants de poblets, com es pot atendre sanitàriament?

* Hi ha un capellà mallorquí, N'Antoni Vera, que s'encarrega de promocionar la salut a molts de poblets. Fan curssets de salut i aconsegueixen alguns promotors. Instal·len botiquins amb medicaments bàsics. Així la gent es pot curar mínimament.

- Quina gent hi havia de Mallorca quan tu hi anares?

* Hi havia sor Antònia Rosselló, sor Vicenta Alcaraz i Na Rosita Sandoval. Els capellans eren: En Ferrà Bonnin, N'Antoni Vera i En Joan Simonet.

- Des d'aquí, des del nostre poble, com es pot ajudar a aquella bona gent del Perú?

* Evidentment, la millor manera d'ajudar es econòmicament, perquè es puguin promocionar. Enviar

medecines, doblers, etc.

- Com has trobat Maria després d'aquest any als Andes?

* Me sent un poc desplaçada, encara no he pogut comparar massa. A primera vista, pareix que la gent es preocupa molt de coses que no tenen tanta importància, com el vestir, les sabates, el cotxe. Tot això no passa de ser un vestit, unes sabates i un cotxe. Pareix que

creim que no hi ha res pus i això em pareix un poc...

- Ben arribada al teu i nostre poble i que aquestes impressions tan vives i viscudes no s'apaguin mai. Tal vegada nosaltres, els que dormim, necessitam una injecció d'esperança, de fe, de il.lusió. Esperam que la teva llum, encesa per aquella gent tan gent, il.lumini el nostre coratge i ens faci sensibles i conscients.

Pere Fons

Els nins no tenen la culpa de viure dins la misèria, però en són les víctimes.

GABRIEL JORDÀ, "GRAN DONANT" DE SANG

El passat 15 de Desembre, el nostre veí, en Gabriel Jordà Garau, fou guardonat pel Ministeri de Sanitat amb la medalla de "GRAN DONANT" de sang que només es concedeix a aquelles persones que han superat les 75 donacions.

Coincidint amb la celebració del Dia del Gran Donant, es desplaçà a la capital d'Espanya per a rebre el guardó acompanyat de la seva esposa, la secretària general de la Germandat de Donants de Sang de Mallorca, Matilde Mulet i el President de l'esmentada Germandat, Victor Gistau.

L'acte de l'entrega havia de ser presidit per la Ministra de Sanitat, Maria Angeles Amador, però que a darrera hora excusà la seva absència.

Gabriel Jordà compta amb 64 anys i és donant de sang des de 1985. En aquests vuit anys ha realitzat 84 donacions i cal remarcar que enguany només s'ha

concedit a 28 persones de tot Espanya i que ell era l'únic de tot Balears.

Des d'aquesta revista vos enviam l'enhorabona, molts d'anys i que supereu les 100 donacions.
Onofre Sureda Ribas.

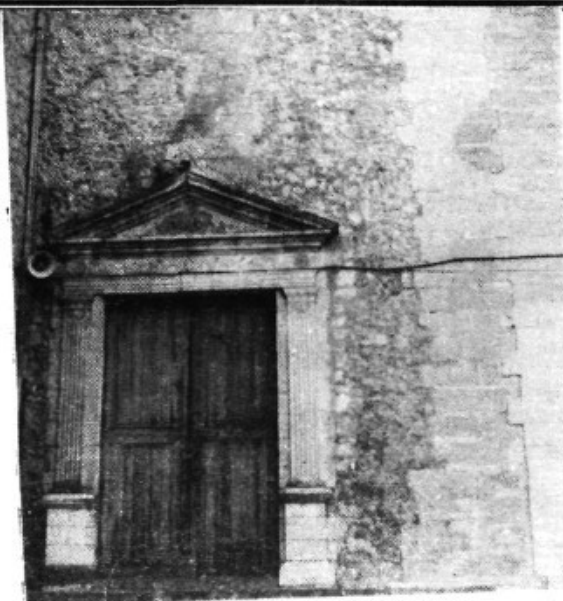


RESUM PARRÒQUIA 1993

Baptismes	34
Noces	15
Confirmacions	18
Primeres comunions	21
Defuncions	18

Activitats CAPELLA Fonda

Entre altres activitats, s'hi han realitzat 8 exposicions i set conferències.



Carrerany Esportiu

ACABA EL CAMPIONAT DE MALLORCA D'ESCACS, CELEBRAT A MARIA DE LA SALUT

MONICA CALZETA MOLT A PROP D'ENTRAR A LA HISTÒRIA DE L'ESCACS MALLORQUÍ. BALANÇ D'UN CAMPIONAT EXCEL·LENT.

Després de quasi tres mesos de competició ha arribat l'hora de realitzar el balanç d'un campionat de Mallorca que ha superat les previsions esportives i d'expectació inicials.

El Club d'Escacs de Maria de la Salut es pot sentir satisfet de la seva labor, malgrat les petites errades ocasionades sobretot per una afluència d'escaquistes i espectadors mai somniats pels organitzadors.

L'actuació del poble de Maria també és digna de lloar. Des del suport de l'Ajuntament (econòmic, humà i infraestructura), de la gran paciència dels membres de la 3a Edat (han deixat taules han hagut de suportar renou...), la valuosa col·laboració desinteressada de la nostra Parròquia oferint el local del Tele-Club; igualment hem de citar l'ajut especial de Ca's Xigaler, amb el seu suport econòmic i les 100 cadires usades a la competició; també hem d'assenyalar l'aportació econòmica de Banca March, Sa Nostra, Ca'n Jordi, Pub S'Estiu 82, Construccions J. Mestre, Vialges Martel, Gravats Llorens, Riu Fruits, Construccions P. Mulet, Sabateria Munar...

També volem destacar la gran labor de difusió i informació que han desenvolupat una sèrie de mitjans de comunicació de les nostres illes, encapçalats pel Diari de Mallorca, El Dia del Mundo, Fórmula Deportiva, Migjorn i Fent Carrerany.

Però, sens dubte, els grans protagonistes han estat els 194 escaquistes que dia 2 d'octubre iniciaren una competició catalogada pels crítics com la més disputada al llarg de la història i perquè per primera vegada una dona optà, fins al

darrer moment, al títol absolut.

ALEJANDRO MARTINEZ CAMPIÓ DE MALLORCA AMB ELS MATEIXOS PUNTS QUE MÓNICA CALZETA.

Alejandro Martinez (Son Oliva) era el gran favorit (malgrat que l'any passat sols aconseguí el subcampionat de

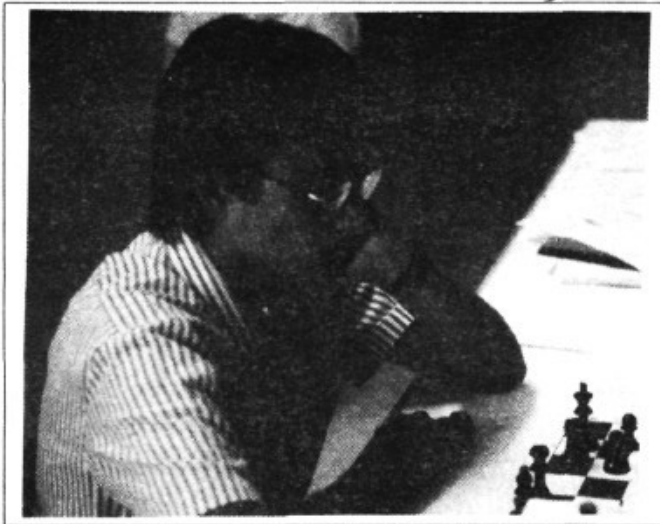


Mònica Calzeta, Subcampiona de Mallorca

(Mallorca) i el gran rival a derrotar. Com a campió de Balears havia de jugar amb gran tranquil·litat ja que tenia plaça assegurada per a la Fase Final. El seu joc sempre segur i amb gran facilitat d'anàlisi i previsió de la millor jugada, va ser contrarestat per la imaginació, la il·lusió i l'estratègia d'una jove que poc a poc està meravellant el món escaquista balear i espanyol. Mònica Calzeta, que fins a la darrera ronda va tenir possibilitats d'entrar a la història, aconseguí els mateixos punts que el campió, però en el desempat mig punt dels coneguts "BUCHOLS" (sistema que computa els punts realitzats pels rivals amb els quals t'has enfrontat al llarg de la competició) marcaren el desenllaç del campionat. En tercer lloc se situà el veterà Antoni Pont (Calvià) amb sis punts, que li donà la tercera plaça per anar a Eivissa al Campionat absolut de Balears.

Dels locals cal destacar el 9è lloc de Jeroni Bergas amb 5 punts. Mai cap jugador de Maria s'havia classificat dins dels 10 primers de Mallorca. En Gaspar Mas, després d'un inici prou destacat va haver de lluitar per no perdre la categoria i amb 3 punts assolí una discreta 29ena posició. Baixaren els vuit darrers: Manresa i Pomar (Campos), Navarrete i R.J.

Carrerany Esportiu



Alejandro Martínez, campió de Mallorca

Lucena (Anem), F. Bellón i Duro (Marratxi), Estelrich (Porreres) i Bussón (Calvià).

MATIAS RUIZ BRILLANT CAMPÍO DE 1ª

Excel·lent actuació d'aquest jugador del Palma, el qual assolí el títol amb gran autoritat i sense conèixer la derrota. A la darrera jornada en tenia prou amb unes taules i malgrat que el seu rival encara tenia certes possibilitats, Matias, amb gran tranquil·litat, aconseguí l'objectiu, mentre J.M. Astorga (Andratx), Rafal (Marratxi), Aleñar (Porreres) i Pulido (Son Espanyolet) amb 6 punts coparen les places que duen

directament a Preferent.

Els tres locals tingueren sort ben distinta. Així M. Mascaró i P. A. Buñola amb 3,5 punts mantingueren la categoria i aconseguiren una de les 5 places per poder participar al Campionat de Mallorca Juvenil que se celebrarà a Andratx. Monserrat amb 2,5 punts baixa de categoria en companyia de Prats (Anem), P.J. Gelabert (Alaró), Forteza i Martínez (Son Oliva), Trillo (Marratxi), Muniesa (Calvià) i Rius (La Equitativa).

A SEGONA CATEGORIA I A LA DARRERA RONDA S. CAPÓ SUPERA EL LOCAL S. DARDER

Disputadíssima va ser la categoria inferior de l'escacs mallorquí, on 109 participants lluitaren de valent per pujar un esglaó més. Només 11 d'ells ho podien aconseguir. Entre aquests, el jugador local Sebastià Darder, encapçalà la competició fins a la darrera jornada. En aquesta nefasta ronda, no solament perdé la primera partida, sinó que quedà relegat a la 4a posició, cosa que aprofità el marginalidà S. Capó, el qual amb unes taules i amb millor coeficient es proclamà campió de 2ª amb 8 punts, els mateixos que el segon classificat P. Sorell (Porreres); a continuació es classificaren V. Rosselló (La Equitativa) amb 7,5 punts, els mateixos que S. Darder, Simonet (Genova), Mulet (Campos) Amengual (Son Espanyolet), amb 7 punts Zafra (Son Oliva), León (Andratx) i Pol (Binissalem). Tots ells han pujat a 1ª categoria.

Dels altres locals discretes actuacions de M. Ferriol, C. Buñola i M. Tugores; cal assenyalar la primera actuació

oficial de Ll. Font i del jove net Pere J. Ribas.

El teló del Campionat de Mallorca ja s'ha abaixat; ara la propera fita serà el proper dissabte 8 de gener amb l'inici del conegut VII Torneig d'Escacs de semi-ràpides, que forma part del Circuit Balear, on segurament no mancaran els millors escaquistes de Mallorca.

MOLTS D'ANYES!
Enric Pozo Mas

Jeroni Bergas



Quatre indiots de carreres

Cristina Fernández, Magdalena Márquez, Eva Fuster i Manuel Fernández els guanyaren

El passat diumenge dia 19 de desembre, quaranta-un dels nostres ciclistes acudiren a la fita anual de la "Carrera del Pavo" que no significa altre cosa que una excusa per reunir tota la família ciclista illenca el darrer cap de setmana abans de les festes de Nadal. Hi competiren totes les categories del ciclisme mallorquí i l'organització va estar a càrrec del Club Ciclista S'Indioteria, de la barriada palmesana on es desenvoluparen les curses sobre un itinerari de quasi tres quilòmetres a cada volta. S'hi congregaren un total de 247 ciclistes. Tots ells llüiren un distintiu negre com a senyal de dol per la mort de Llorenç Seguí i Bernat Vallespir, dos grans ciclistes que han mort tràgicament a les carreteres del nostre terme municipal.

A les nou i mitja del matí s'iniciaren les competicions amb els alevins a la distància de dues voltes. No tingueren sort els nostres ja que Vicenç Reynés fou segon i Guillem Beltran tercer, mentre que Carles Rivera els superava a l'esprintada final. La cinquena posició de Cristina Fernández, millor fèmina, va fer arribar el primer indiots del matí als nostres "corrals".

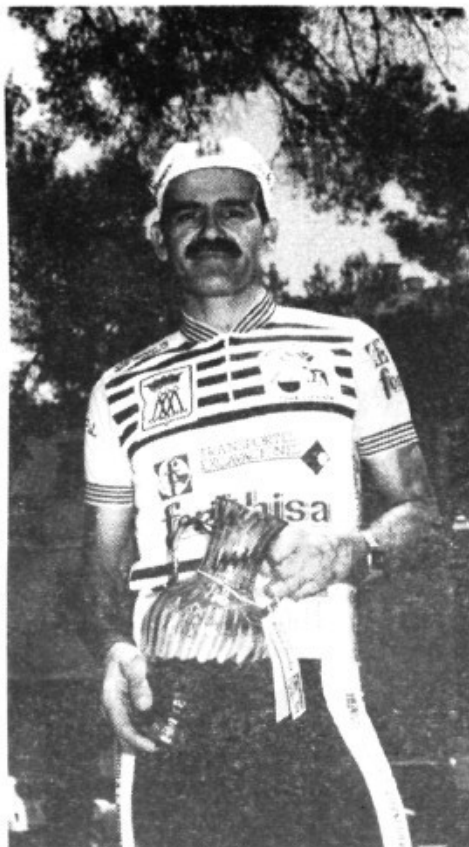
Tot seguit iniciaren la seva prova els infants. Pels nostres la història es va repetir. Lluís Ferrer, Damià Barceló i Antoni Martorell esguereren sempre al capdavant durant les tres voltes però foren derrotats als metres finals per Rafael Cosano mentre els nostres se classificaren segon, quart i setè respectivament. En categoria femenina Magdalena Márquez i Victòria Montiel foren les dues millors. Així aconseguíem el segon animal nadalenc.

En tercer lloc competiren els cadets sobre set voltes a una cursa que fou molt distinta del que calia esperar. Antoni Colom, amb una avaria, no pogué competir i quan les coses semblaven fàcils pels nostres, una caiguda va desbaratar les estratègies inicials. Oscar Fernández fou evacuat en ambulància, afortu-

nadament sense conseqüències, i Christian Retolaza va quedar molt distanciat del cap de la cursa. Així les coses Daniel Estarellas, encara no recuperat d'unes angines, va fer el que va poder. Aconseguíem, per tercera vegada consecutiva, la segona posició a la general. Afortunadament Eva Maria Fuster guanyava la seva categoria i, en conseqüència, el tercer "pavo".

A continuació 68 socials completaren vuit voltes. La nostra representació estava integrada per Ferriol Colombram, Sebastià Ripoll, Guillem Quetglas, Manuel Fernández, Miquel A. Franco, Joan Pira i Tomeu Arbona. A conseqüència del fortíssim ritme de la cursa es va marcar un promig de 40,8 Km/h i el grup capdavanter va quedar reduït a quasi la meitat. Els nostres hi aguantaren tots. A més Manuel Fernández va guanyar clarament la categoria de veterans "A" i l'indiots corresponent.

A la prova estel·lar, per a aficionats i juvenils, per primera vegada en competició oficial hi foren presents els nostres mallots. En categoria aficionats els defensaren: Antoni Pujol, Francesc Horrach, Joan Horrach, Rafe! Sampol, Miquel Arbona, Joar. Miralles, Gabriel Moncada, Gabriel Miralles i en juve-



Manuel Fernández

nils: Guillem Martorell, Antoni Amorós, Pere Moncada i Emili Genovart. La lluita estava en l'intent de situar a Pujol en bona situació per intentar la victòria. Finalment ens haguérem de conformar amb la quarta posició.



**Club Ciclista
Maria de la Salut**

*Molts
d'anys i
venturós
1994*

Classificacions del "Pavo"

ALEVINS		3. Antoni Pallicer	Ford ..35.19	10.Joan Pira	Pr. Carbonell.. 41.46
1. Carles Rivera	Mavisa.. 14.34	4. Francesc Mulet	Es Cruce.. 35.21	10.Tomeu Arbona	Pr. Carbonell ..41.46
2. Vicenç Reynés	Es Cruce ..14.37	5. Daniel Pons	Gomila ..35.21	JUVENILS I AFICIONATS	
3. Guillem Beltrán	Es Cruce ..14.37	11.Rafel Campins	Es Cruce ..35.25	1. Miquel Alzamora	Caldentey.. 50.02
4. Miquel Mas	AC Sineu ..14.41	15.Antoni Obrador	Es Cruce.. 35.50	2. Tomeu Amengual	Caldentey ..50.04
5. Cristina Fernández	Es Cruce ..14.49	16.Christian Retolaza	Es Cruce.. 35.50	3 Xavier Soria	P. Bover ..50.07
INFANTILS		17.Pep Lluís Mayol	Es Cruce ..35.50	4. Antoni Pujol	Es Cruce.. 50.08
1. Rafel Cosano	S.Prohens.. 19.04	20.Eva Maria Fuster	Es Cruce ..36.15	5. Antoni Bonet	Caldentey ..50.09
2. Lluís Ferrer	Es Cruce ..19.04	SOCIALS			
3. Manel Muñoz	Es Siurell ..19.06	1. Arnau Comas	Es Siurell.. 41.40	14.Rafel Sampol	Es Cruce.. 50.09
4. Damià Barceló	Es Cruce ..19.07	2. Joan Córdoba	B. Torres.. 41.40	14.Biel Moncada	Es Cruce.. 50.09
5. Joan Rigo	Es Siurell ..19.08	3. J. Iglesias	Blando ..41.41	14.Francesc Horrach	Es Cruce.. 50.09
7. Antoni Martorell	Es Cruce.. 19.10	4. Josep Sáez	Es Siurell ..41.43	14.Miquel Arbona	Es Cruce.. 50.09
8. Magdalena Márquez	Es Cruce ..19.10	5. Man. Fernández Pr.	Carbonell.. 41.44	14.Guillem Martorell	Es Cruce.. 50.09
9. Victòria Montiel	Es Cruce.. 19.10	8. Ferr. Colombram Pr.	Carbonell 41.45	14.Antoni Amorós	Es Cruce.. 50.09
CADETS		10.Guill. Quetglas Pr.	Carbonell.. 41.46	14.Biel Miralles	Es Cruce.. 50.09
1. Lluís Fernández	T. Torrens ..35.18	10.Miquel Franco Pr.	Carbonell.. 41.46	14.Emili Genovard	Es Cruce.. 50.09
2. Daniel Estarellas	Es Cruce.. 35.19	10.Sebastià Ripoll Pr.	Carbonell ..41.46	14.Joan Miralles	Es Cruce ..50.09
				14.Pere Moncada	Es Cruce.. 50.09
				14.Joan Horrach	Es Cruce.. 50.09

Notícies del Club Ciclista Maria de la Salut

MEMORIAL LLORENÇ SEGUI

Des del moment de la tràgica desaparició de Llorenç Seguí, han estat moltes, a més de l'Ajuntament de Maria, les persones i entitats que ens han oferit la seva col.laboració de cara a la possible celebració d'un memorial amb el seu nom. Hem deixat passar el temps per serenar els ànims i hem decidit que la tradicional reunió ciclista que celebrem el dia de Pasqua i que els darrers anys ha portat el nom de Tomeu Bergas, serà la que serveixi per recordar la memòria de Llorenç. Des d'aquest moment, les persones, cases comercials o entitats que desitgin ajudar-mos es poden posar en contacte en nosaltres.

ANADA A LLUC

Dos dies abans del memorial abans esmentat, el Divendres Sant, seguint el nostre costum anual, celebrarem una nova jornada de companyonia a la tradicional anada a Lluç. Visitarem, en bicicleta, la Patrona de Mallorca i després de tornar a Maria i canviar-nos, anirem a dinar tots plegats. Amb les noves incorporacions esperam esser més que mai.

MEMORIAL TOMEU BERGAS

El dia quatre de setembre amb motiu de les festes

patronals, celebrarem una nova reunió ciclista que constituirà una nova edició del "Memorial Tomeu Bergas". Ja hem reservat la data a la Federació Balear de Ciclisme per a les categories aleví, infantil, fèmina, cadet, social, juvenil i aficionat, les mateixes que pel dia de Pasqua. D'aquesta manera la màxima categoria del ciclisme mallorquí, aficionats, tornarà competir a Maria després d'alguns anys. No ho feien des de la darrera temporada en actiu d'Antoni Mulet.

CAMPANYA DE SOCIS...

Acabam d'iniciar la campanya de recaptació de socis per a la temporada ciclista de 1.994. El passat any arribarem fins a 123 afiliats. Conscients dels difícils temps que corren no hem augmentat les quotes que continuen a 2.500 pessetes per persona. Des d'aquí convidam a tots els aficionats per a que col.laborin amb nosaltres i amb els ciclisme.

...I DE SÒCIES

La temporada passada aconseguírem les dues primeres socies de la història del Club Ciclista de Maria de la Salut. Per a l'any que ve, en espera que la llista s'ampliï encara més, ja en tenim cinc.

FEIM CARRERANY

CONVOCATÒRIA DE L'ASSEMBLEA ORDINÀRIA DE L'ASSOCIACIÓ FENT CARRERANY

Es convoca a tots els socis i sòcies de FENT CARRERANY a l'assemblea ordinària que tindrà lloc el proper divendres, dia 14 de gener, a les 20 hores en primera convocatòria, i a les 20'30 hores en segona convocatòria, al restaurant SES TORRES, amb el següent ordre del dia:

- 1.- Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.
- 2.- Informació econòmica de l'any 1993.
- 3.- Informació d'activitats de 1993.
- 4.- Proposta d'activitats per a l'any 1994.
- 5.- Celebració especial de l'edició del número 100 de la revista.
- 6.- Previsió econòmica per a l'any 1994.
- 7.- Precs i preguntes.

EL PRESIDENT

Nota: Si pensau quedar-hi a sopar, convindria ho comunicàssiu a qualsevol membre de la Junta Directiva, per a fer l'oportuna reserva.



Dia 3 de desembre: Inauguració del fons de fotografies d'en Pere Mascaró, a Sa Capella Fonda.